Ὅ,τι λεφτοῦδάκια κονομοῦσαν οἱ δύο φτωχογυναῖκες, μὲ τὴν ξένη δουλειά, τοὺς τἄπαιρνε ὁ Βαγγέλης γιὰ νὰ μεθοκοπᾶ στὶς ταβέρνες καὶ νὰ χαρτοπαίζῃ. Ἔσωξε μὲ ὅλους τοὺς κλέφτες τοῦ χωριοῦ. Ἡ ταχτική του παρέα ἦταν ὁ Βλάσσης ὁ Λάρυγκας, ὁ Γιώργης ὁ Τσεμπὸς καὶ κεῖνα τὰ παστρικά τ' ἀδέρφια οἱ Καραμπιτσιώτες. Ὅλοι τους ἕνας κ' ἕνας, περασμένοι ποιὸς ἀπὸ τὶς φυλακὲς τοῦ Παλαμηδιοῦ, ποιὸς ἀπὸ τὴν Παλιὰ Στρατῶνα ἢ ἀπὸ τὸ Ρίο...

»Στὸ τέλος, σήμερα—λέγανε οἱ γριοῦλες—ὁ Βαγγέλης ἔμαθε ἀπὸ τὶς κακὲς γλῶσσες πὼς ἡ μάνα του εἶχε ἕνα γερὸ κομπόδεμα, ὥς τραχόσια τάλλαρα, λέει, σιναγμένα ἀπὸ τὰ κουκούλια ποὺ ἔκανε κάθε χρόνο καὶ τα φύλαγε γιὰ τὴν καϋμένη τὴ Χρύσω. Ἐκεῖνα τὰ παραδάκια κ' αὐτὸ τὸ καλύβι ἦταν ὅλη-ὅλη ἡ προῖκα της...

»Τὸ λοιπόν, ὁ προκομένος ὁ γυιός της ἦρθε καὶ ζήτησε ἀπὸ τὴν Παναγιοῦ νὰ τοῦ δώσῃ τὰ τάλλαρα. Κεινη την ὥρα ἡ Χρύσω ἔλειπε στα περβόλια γιὰ μουρόφυλλα.

«— Γριά! δόσε μου κεινα τὰ λεφτά!... Ποῦ τάχεις κρυμμένα; λέει ὁ Βαγγέλης ἀπότομα.

«— Τί λές, παιδάκι μου! Ποῦ νὰ τἄβρω γὼ τὰ λεφτά;

«— Δόσε μου τὰ τάλλαρα, λέω!

«— Τάλλαρα; Ποιὰ τάλλαρα;... Ποιὸς σοῦ τἄπε πάλι αὐτὰ τα παραμύθια; τοῦ ἀπολογιέται ἡ δόλια ἡ Παναγιοῦ καὶ ἄσπρισε σαν τὸ πανί.

«— Μωρή! τ'χούγαμε μὲ μιὰ φοβερὴ βλαστήμια ὁ Βαγγέλης τὸ δίνεις ἢ δεν τὰ δίνεις;!

»Καὶ ἀρχίζει νὰ σπάζῃ τὶς σουρτάρια καὶ τὶς κασσέλες. Κάνει ἡ κακομοίρα ν' μπανα νὰ τὸνε κρατήσῃ, τῆς τραβᾶει κατα στιθα δυὸ μαχαιριές, καὶ πείρνει τὰ βοῦνα καὶ τὰ λαγκάδια.

Αὐτὰ κ' ἄλλα τέτοια λέγανε οἱ γριοῦλες τοῦ χωριοῦ, στρογγυλοκαθισμένες σὲ μιὰν ἄκρη. Καὶ ἕστερα ἐπρόσθεταν τὸ θρηνητικὸ ἐπίλογο:

«— Καημένη Παναγιοῦ, τί σοῦγραψ' Νὰ πᾶς ἀπὸ τοῦ γυιοῦ σου τὸ μαχαίρι!... Καημένη, Παναγιοῦ, ἄτυχη!...»

Καὶ ἡ μαχαιρωμένη ἀπάνω στὸ κρεββάτι, σχεδὸν ἀναισθητη ἀπὸ τοὺς πόνους, ἄφηνε ἕνα βραχὺ βόγγο κ' ἔβγαζε ματωμένους ἀφροὺς ἀπὸ τὸ στόμα... Γονατισμένη στὸ πλευρό της ἡ Χρύσω, ἔκλαιγε χαϊδεύοντας τὰ μαλλιὰ τῆς μάνας της καὶ καθαρίζοντάς τα τοῦρα μ' ἕνα βρεγμένο πανί, ποὺ τὸ βουτοῦσε σ' ἕνα μικρὸ μαστέλο γεμάτο νερό. Καὶ τὸ νερὸ γινοτανε κατακόκκινο...

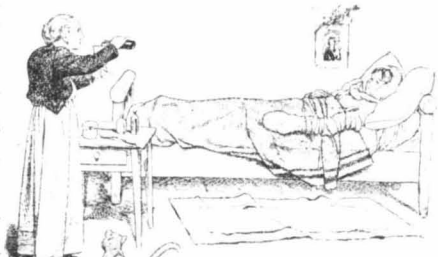

... Ἡ καϋμένη ἡ Χρυσούλα ὀρρώστησε.

***

Κόντευε τὸ βράδι...

Ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ ἰσόγειου τῆς κυρὰ Παναγιοῦς—ποὺ τὸ εἶχαν ἀφήσει ἐπίτηδες ἀνοιχτό, γιὰ ν' ἀερίζεται ἡ πληγωμένη—φαινόταν ὁ ἥλιος νὰ γέρνῃ κατὰ τὰ βουνὰ καὶ τὰ σύγνεφα τοῦ κυλιόντου χαταπόρφυρα, σὰν ἀχνιστὸν αἷμα.

Βαθειὰ ἡσυχία βασίλευε τώρα μέσα στὴν κάμαρα τῆς μαχαιρωμένης...

Ἄξαφνα, ἀπὸ μακρυά, ἀχούστηκε μιὰ βουή, ἕνας θόρυβος, ποὺ ἀλοένα γινότανε δυνατώτερος, ἐρχότανε πὼ κοντά... Πέντε-ἕξη χωριατόπουλα, τὰ ἴδια πάλι, χύθηκαν σὰ δαιμόνια μέσα στὴν ἥσυχη κάμαρα, ξεφωνίζοντας:

— Τόνε φέρνουνε τὸ Βαγγέλη!... Τόνε φέρνουνε! Τόνε πάσανε στὰ Ρίζά! κοντὰ στὸ Πλατὺ Ρέμα! Βγᾶτε νὰ τόνε δῆτε!...

Ὅλες οἱ γυναῖκες ποὺ ἦταν μέσα στὴν κάμαρα, πετάχτηκαν ἔξω, στὸ δρόμο, «νὰ ἰδοῦν τὸ φονιά, τὸν κακοῦργο».

Ἡ μαχαιρωμένη φαινεται πὼς ἄκουσε τ' ὄνομα τοῦ γυιοῦ της, γιατί σὲ μιὰ στιγμὴ ἄνοιξε τὰ μάτια της καὶ κοίταξε γύρω, ψάχνοντας περίεργα.

Καὶ σὲ λίγο φάνηκε, ἀπὸ μακρυὰ ἡ συνοδία ποὺ πρωγοροῦσε ἀργὰ καὶ σιωπηλή... Οἱ δυὸ χωροφύλακες εἶχανε στὴ μέση τὸ Βαγγέλη, με τὰ σίδερα στὰ χέρια, κ' ὁ ὑπουπιαστάχης ἐρχοταν ἀπὸ πίσω, κρατώντας τὴν ἄκρη τοῦ σχοινιοῦ, ποὺ εἶχε λιταρωμένο σφιχτὰ ἀπὸ τὸ μπράτσα τὸν ἐγκληματία.

Ὁ Βαγγέλης ἦτανε σὲ χάλια. Ἀνάμαλλος, μὲ τὰ ροῦχα ξεσκισμένα ἀπὸ τὰ κλαριὰ τοῦ λόγγου. Κάτω θάχε πέσει, θάχε χτυπήσει, γιατί αἵματα τρέχανε ἀπὸ τὸ μέτωπο του καὶ τοῦ κοκκίνιζαν τὰ γένεια κα τὴ ἀλατζαδένιο ποκάμισο... Κοίταζε γύρω μὲ ἄγριες ματιές, μὰ δὲν ἔβγαζε ἄχνη ἀπὸ τὸ στόμα του.

Πίσω ἐρχόταν ὁ τρίτος χωροφύλακας, σέρνοντας τ' ἄλογα ἀπὸ τὰ χαλινάρια, καὶ γύρω ἕνα σωρὸ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἦταν ὅλο ἀναστατωμένο.

Ἡ συνοδία ἐζύγωνε τώρα στὸ σπίτι τῆς Παναγιοῦς, ποὺ βρισκόταν ἐρριζα στὸ μεγάλο δημόσιο δρόμο... Ἐκείνη εἶχε στηλωμένα τὰ μάτια στὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο καὶ καρτεροῦσε...

Κὰ τότε, σὰν ἐφάνηκε ὁ γυιός της σιδεροδεμένος ἀντικρύ, γίνηκε μιὰ σκηνὴ

ΤΑ ΚΟΛΠΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΝΟΥΜ

ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ

Ὁ περιφημος Μπάρνεμ, ὁ μεγάλος Ἀμερικανὸς ἐπιχειρηματίας ἱπποδρομίων, ἀναφέρει τὸ ἑξῆς χαριτωμένο ἀνέκδοτο στὰ ἀπομνημονεύματά του:

«Μιὰ μέρα, παρουσιάστηκε στὸ σπίτι μου ἕνας ἄγνωστος, ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπε ὅτι στερεῖται τῶν πάντων καὶ μὲ παρακάλεσε θερμὰ νὰ τὸν ὑποστηρίξω.

— Θέλεις νὰ σὲ πάρω στὴν ὑπηρεσία μου; τὸν ἐρώτησα.

— Ἔρχομαι μὲ μεγάλη εὐχαριστησι, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

— Καλὰ λοιπόν, θὰ σοῦ δώσω δυὸ δολλάρια τὴν ἡμέρα. Ἄνοιξε τώρα ποιὰ θὰ εἶνε ἡ δουλειά σου, τὴν ὁποίαν θ' ἀρχίσῃς σήμερα: Θὰ παρῃς πέντε κεραμίδια στὰ χέρια σου, ἀπ' τὰ ὁποῖα τὸ ἕνα θὰ τὸ βάλῃς στὴ γωνια τῆς ὁδοῦ Μπρόντμπαντ, τὸ δεύτερο κοντὰ στὸ μουσεῖο, τὸ τρίτο στὴ γωνία τῆς ὁδοῦ Βέσαι, τὸ τέταρτο ἀντίκρυ ἀπὸ τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Παύλου.

— Καὶ τὸ πέμπτο;

— Αὐτὸ θὰ τὸ κρατήσῃς μαζύ σου. Θὰ περπατῆς μὲ γρήγορο βῆμα, δὲν θὰ γυρίζῃς νὰ κυττάζῃς οὔτε δεξιὰ, οὔτε ἀριστερά, θὰ γυρίσῃς κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, θὰ ξαναπεράσῃς μπροστὰ ἀπὸ κάθε κεραμιδι καὶ θὰ τὸ ἀλλάξῃς μ' ἐκεῖνο ποὺ θὰ κρατᾶς στο χέρι σου. Θὰ στέκεσαι λίγο μπρὸς σὲ κάθε κεραμίδι, σὰν νὰ συλλογιζεσαι κάτι ποὺ σοβαρὸ καὶ δὲν θὰ δίνῃς καμιὰ ἀπάντησι στὶς ἐρωτήσεις ποὺ θὰ σοῦ κάνουν οἱ περίεργοι. Ὕστερα, ἀπὸ μιὰ ὥρα θὰ γυρίσῃς στὸ ἱπποδρόμιο καὶ θὰ βγῇς ἀπ' τὴν ἄλλη πόρτα τῆς εἰσόδου γιὰ νὰ ξαναπεράσῃς ἀπ' τὰ ἑσσέρα κεραμίδια καὶ νὰ κάμῃς τὰ ἴδια κι' τὴν πρώτη φορα. Μὲ κατάλαβες;

— Μάλιστα. Καὶ πότε ν' ἀρχίσω;

— Ἀμέσως ἂν μπορῇς.

Ὁ ἄγνωστος ἀνέλαβε πράγματι τὴν ἴδια στιγμὴ τὴν ὑπηρεσία του. Πρὶν περάσῃ μισὴ ὥρα ἀκόμη, εἶχαν μαζεντῆ γύρω του ἀρκετοὶ περίεργοι, οἱ ὁποῖοι παρακολουθοῦσαν προσεχτικὰ τὶς μυστηριώδεις κινήσεις του. Ὅταν, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα, γύρισε στο ἱπποδρόμιο, τὸν ἀκολουθοῦσε ἀτειρο πλῆθος ποὺ ἤθελε νὰ μπῇ μέσα γιὰ νὰ ἐξιχνιάσῃ τὸ μυστήριο. Ἔνεκα τούτου ἐπιπλασιάσθηκε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιλλήλων ποὺ μοιραζαν εἰσιτήρια στὴν εἴσοδο τοῦ ἱπποδρομίου γιὰ νὰ ἐπαρκέσῃ στὴν αὐξανδια συρροὴ τοῦ κοσμου. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ ἐξακολουθήσε ἐπὶ δύο μέρες. Στὸ διάστημα ὅμως αὐτὸ ἦταν τόσο μεγάλο τὸ πλῆθος τῶν περιέργων ποὺ ἔτρεχαν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη στὸ ἱπποδρόμιο, ὥστε οἱ γύρω δρόμοι ἐπλημμύρισαν ἀπὸ κόσμο καὶ γιὰ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ διακοτεῖσα συγκοινωνία, ἀναγκάσθηκε νὰ ἐπέμβῃ ἡ ἀστυνομία, ἡ ὁποία ἀπηγόρευσε στὸν ἄνθρωπο μὲ τὰ κεραμίδια νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν παράδοξη ἐργασία του. Κ' ἔτσι λοιπὸν μὲ τὸ κόλπο μου ἐκεῖνο—τελειώνει ὁ Μπάρνουμ—τὸ ἱπποδρόμιό μου ἐπραγματοποίησε σε διάστημα δύο μονον ἡμερῶν τόσες εἰσπράξεις ὅσες δὲν εἶχε κάνει ἕνα ὁλόκληρο ἔτος».

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΣ

ΤΕΧΝΗΤΑ... ΑΥΓΑ

Πρὸ τινων ἡμερῶν κάποιος Ἀμερικανὸς ἀγόρασε ἀπὸ ἕνα κατάστημα τοῦ Σικάγου ἕνα καλάθι αὐγὰ μὲ τὴ διαβεβαίωσι ὅτι εἶνε φρεσκα καὶ καλά. Ὅταν ὅμως πῆγε στὸ σπίτι του κ' ἔβαλε κάμποσα νὰ βράσουν, παρετήρησε ὅτι ὁ κρόκος τους δὲν ἐχωριζόταν ἀπὸ τὸ ἀσπράδι. Ὁ ἔμπορος συλλησθεὶς κατόπιν καταγγελίας τοῦ ἀπατηθέντος κατέθεσεν ὅτι τὰ αὐγὰ αὐτὰ ἦσαν κατασκευασμένα ἀπὸ ἄλευρο, κρόκο καὶ ἀσπρο, κατεδικάσθη δὲ εἰς μέγα χρηματικὸν πρόστιμον.

σπαραχτικὴ, σκηνὴ γεμάτη ἀνατριχίλα: Ἡ δύστυχη μάνα, ἡ μαχαιρωμένη, ἀνασηκώθηκε στὸ στρῶμα, τέντωσε μπροστὰ τὰ λιγνά της χέρια καὶ μὲ μιὰ φωνή, ποὺ ἔκανε καὶ στὸν ἴδιο τὸ φονιὰ ἐντύπωση, ἐφώναξε:

— Ἀχ, παιδί μου! παιδάκι μου!...

Ἀλλ' οἱ δυνάμεις της σωθηκαν κ' ἔπεσε κάτου σωρός. Ἓν' αὐλάκι αἷμα χύθηκε ἀπὸ τὶς μαχαιριὲς κ' ἄλλο ἕνα ἀπὸ τὸ στόμα της... Καὶ μαζὶ μὲ τὸ τελευταῖο αὐτὸ αἷμα, μαζὶ μὲ τὴν ψυχή της, βγῆκε ἡ ἴδια πάλι φωνὴ, ἡ σπαραχτικὴ φωνὴ τῆς μάνας:

— Ἀχ, παιδί μου! παιδάκι μοῦ!...

ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗΣ